

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnilstvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 207.

V Ljubljani, v torek 11. septembra 1894.

Letnik XXII.

Shod dolenj. katol. polit. društva pri Treh Farah.

(Dalje.)

Za priučenje cepljenja ali požlahtnenja takih trt imamo v naši deželi pač lep krassen zavod, s kakršnim se ne more ravno vsaka dežela ponašati, imamo deželno vinarsko šolo na Grmu.

Jako, jako obžalovati pa je to, da se v ta zavod, kateri deželo pač dosti stane, ravno iz Belokranjske kaj malo učencev pošilja, v zadnjih letih kar nič, in da še tisti učenci, kateri so v prejšnjih letih vanj bili poslani, v večji meri, niso mnogo storili. To pa za to ne, ker so bili z majhno izjemo sinovi bolj revnih, ubožnih kmetijskih starišev, kateri so, dovršivši šolo, namesto da bi doma na lastnem domu ostali, ter ondu izvrševali, kar so se v šoli učili, v Ameriko odšli, ali pa na Slovaško, v Bosno, Hercegovino šli kruh služiti.

Belokranjski gospodarji, to pač ni posebno častno za vas, da to jedino le za kmetijske sinove namenjeno šolo tako zanemarjate, tako prezirate.

Bodite torej v prihodnosti boljši in pošiljajte svoje sinove v to šolo, v kateri se mladenči razun umnega vinarstva in sadjarstva tudi vseh drugih umnemu kmetovalcu dandanes prepotrebni naukovi uče. Na Grmu je tudi več deželnih ustanov ali štipendij vsako leto razpisanih, da se mladenči tem lažje, to je, tem cenejše izšolajo.

Ako pa na Grm vaše sinove pošljete, pošljite tiste, katere mislite na domu obdržati, katerim mislite o svojem času gospodarstvo izročiti.

Nikar pa ne pošiljajte na Grm tistih sinov, katerih ne mislite doma obdržati, katerim ne mislite gospodarstva izročiti, katerih se mislite ravno s pomočjo Grma odkrižati, češ: na Grmu se bode še boljše izšolal, in potem lažje kako službo dobil.

Svojim učencem službe preskrbovati, to ni in ne more biti namen grmske šole.

Prav v kratkem zvedeli bode po časnikih, pod kakimi pogoji se v grmsko šolo učenci sprejemajo. Takrat razpisanih bode tudi sedem deželnih ustanov ali štipendij, s katerimi se učenci dve leti na šoli zastoni šolajo, ter si morajo le obleko, perilo, in pa učne pripomočke sami kupiti.

Deželna kmetiška šola na Grmu bode naj vam toraj najtoplejša priporočena.

Za poučenje cepljenja ameriških trt prirejajo se na Grmu vsako leto tako zvani cepilni tečaji. Da se teh tečajev od Grma jako oddaljeni, in tudi revnejši vinogradniki tem lažje udeležijo, deli veleslavni deželni odbor vsako leto tudi denarne podpore za potovanje na Grm, bivanje tam in potovanje nazaj.

Pa žal, da tudi dozdajni cepilni tečaji razun zadnjega iz Belokranjske nič kaj dobro niso bili obiskovani.

Glejte toraj, možje vinogradniki, da bode tudi v tem obziru v bodočnosti boljše, kakor do zdaj.

Kedar bodo cepilni tečaji razpisani, udeležiti se jih v obilni meri. Kakor je iz vsega do zdaj navedenega razvidno, je prizadevanje države, kakor tudi dežele še precejšno, ter meri na to, da bi se naše po trtni uši in peronospori uničeno vinarstvo s pomočjo sadih ameriških trt zopet oživilo.

Posebno se ne sme prezirati tudi to, da se dele vsako leto državne oziroma deželne denarne nagrade

vsem tistim vinogradnikom, kateri se novih zasaditev lotijo, in da so novi z ameriški trtami zasajeni vinogradi skozi celih 12 let davka prosti.

Vendar pa hočem in morem popolnoma odkritosrečno pripoznati, da se mi vidi od države, od naše visoke vlade, za zopetno oživitev našega vinarstva še vse premalo storjenega, dosti preveč pa opuščenega.

Opuščeno vidim namreč še najpoglavitejše sredstvo, s katerim je mogoče uničenemu vinarstvu najhitreje zopet na noge pomagati, opuščeno najdem še pri nas sredstvo, katerega se na Ogerskem vlada že več let z najboljšim uspehom poslužuje.

In to sredstvo obstaja v tem, da vlada že cepljene in vkorenjene ameriške trte iz svojih velikanjskih državnih trtnic vinogradnikom oddaje, ko pa se pri nas le necepljeni ameriški ključji, ali v najboljšem slučaju necepljene ukorenjene ameriške trte oddajajo. Pa še te je težava dobiti, in dobi se jih le za previsoko ceno, tako da je skoro vidno, kakor da bi se hotelo s trtami še dobro kupčijo delati.

Toraj že cepljene in vkorenjene ameriške trte naj bi se iz državnih trtnic oddajale in te, ako že ne zastoni, pa vsaj po nizki ceni, katera bi vsak dobiček izključila.

Očitanje ali predbacivanje, da bi to vlado preveč stalo, je po mojem mnenju čisto neopravičeno, kajti kar more vlada na Ogerskem v prid nesrečnih svojih denarni in krvni davek plačujočih vinogradnikov storiti, more in mora gotovo tudi naša storiti.

Ako je mogoče, da imamo državne gozdarske sejalnice, v katerih se vsako leto na milijone gozdarskih rastlin pridobava, ter po jako nizki ceni oddaje, ali pa še celo brezplačno, to je, na državne stroške po Krasu zasaja; zakaj neki bi ne bilo ravno tako mogoče velikih državnih trtnic ustanoviti, iz katerih bi se že cepljene ameriške trte, ako ne že prav brezplačno, pa vsaj po jako nizki ceni oddajale.

Ali je mar vinarstvo v državi manjšega pomena nego je gozdarstvo? Ali plačuje znabiti posestnik vinograda manjši davek od jednake parcele vinograda, kakor posestnik hoste? Dalje, ako je mogoče, da se v Bosni in Hercegovini, toraj v deželah, kateri sta po Avstriji le zasedeni, in o katerih se dandanes še čisto nič gotovega ne ve, ali bosta kedaj istinito avstrijski posesti ali ne, ako je mogoče, pravim, v teh dveh deželah cele takozvane kulturne ščacije na državne stroške ustanavljati ter vzdrževati, zakaj bi ne bilo mogoče, da bi se po naših starodavnih, presvitlemu cesarju najzvestejših, najudanejših vinorodnih deželah na državne stroške take trtnice ne ustanovile, kakoršne imamo v misli?

V državnih kulturnih ščacijah v Bosni in Hercegovini izgojujejo sadno drevje, trte, pridelujejo se razna semena, katera se večinoma brezplačno med kmetijsko ljudstvo razdelé. Razdeljujejo še celo orodje, stroje, živino.

Zakaj bi se tako pri nas s trtami ne godilo?

In konečno, ako je mogoče, da se v naši slavni Avstriji za vojaštvo na leto celih 180 milijonov goldinarjev potroši, zakaj bi ne bilo mogoče za kmetijstvo v zvezi z gozdarstvom in rudarstvom več kakor le 12 milijonov na leto potrošiti?

Tukaj je pač na mestu, da naši častiti deželni in posebno državni poslanci svojo dolžnost do volilcev do dobrega spoznajo ter neprenehoma na to silijo, da država za povzdigo našega kmetijstva, oso-

bito pa za naše uničeno vinarstvo več, veliko več stori, kakor je pa do zdaj storila.

Samo za našo deželo potrebujemo odločno tri velike državne trtnice, jedno za Vipavo, drugo za Belokranjsko, tretjo pa za ostalo Dolenjsko.

In v tem smislu usodil si bodem na koncu svojega govora resolucijo staviti. (Dalje sledi.)

Shod v Št. Vidu.

(Dalje.)

Poročilo gosp. poslanca dr. Papeža so volilci pazljivo poslušali ter na mnogih mestih odobraval. Po končanem poročilu se oglasi volilec g. Mulley rekoč: „Kar se tiče gospodarstva, je že prav, a pogrešamo v poročilu najvažnejše točke, to je narodno vprašanje. Znano je namreč, da je deželni odbor nedavno prepovedal samoslovenske napise ljubljanskih ulic in da je bajé tudi g. poslanec kot deželni odbornik glasoval za to prepoved. Ljubljana je središče po večini slovenske dežele in zato je umestno, da so v Ljubljani samoslovenski napisi.“ — Tako približno se je glasila interpelacija g. Mulleya.

Gledé interpelacije reče dr. Papež: „Nihče ne more dvomiti o mojem narodnem prepričanju, kajti tudi v napominani zadevi se nisem pregrešil proti narodnemu programu, ker le po načelu: Vsakemu svoje! pridemo tudi Slovenci do svojih pravic.“

G. dr. Pirnat, c. kr. notar v Stičini, omenja, da je g. Mulley hotel vedeti, zakaj je g. poslanec kot deželni odbornik glasoval za dvojezične napise. G. dr. Papež odgovori, da se je deželni odbor postavil na stališče enakopravnosti nasproti obema narodnostima v stolnem mestu, ker le na podlagi stroge narodne enakopravnosti smemo upati in zahtevati, da se našim sorojakom na Koroškem, Štajerskem in Primorskem ne kratijo narodne pravice. Deželni odbor zastopa celo deželo, v kateri živé tudi Nemci, istotako kakor v Ljubljani, zato v tem vprašanju gledé napisov ni mogel drugače sklepati. Vzroki temu pa so bili jasno obrazloženi v dnevniku „Slovenec“. Vsled tega, pravi govornik, meni ne more nikdo očitati, da bi bil prekršil narodni program. Kdor mi to očita, ta ni junak. Moj program je program konservativno narodne stranke, in ta program obseza resolucije prvega slovenskega katoliškega shoda v Ljubljani. V jedri teh resolucij je sklenil: „Razven tega izreka katoliški shod željo, da se osnuje s časom svobodna katoliška gimnazija, združena z odgojilnim zavodom, s slovenskim učnim jezikom.“ Kakor v tej tako je tudi v drugih resolucijah katoliški shod odločno naglašal narodno vprašanje. Na podlagi tega programa bi se morali zjediniti vsi Slovenci.

G. dr. Pirnat odgovarja, da mi ne smemo gledati v bodočnost, temveč računajmo s sedanostjo in nasproti krivici postopajmo jednako. Ljubljana kot središče naj daje vzgled. Vsa čast, konča govornik, v drugem oziru g. dr. Papežu, a zaradi njegovega glasovanja v deželnem odboru gledé ljubljanskih napisov mu jaz kot volilec izrekam nezanje. Kakor po besedah g. Mulleya tako je tudi sedaj po govoru g. dr. Pirnata zaklicalo „Dobro“ in „Živio“ k večjemu 10 navzočih, reci deset od približno 120 zbranih.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. septembra.

Nemet in Poljaki. Nemškoliberalni listi so se jako hudovali, da so Poljaki grofa Schönborna še skoro prijazneje vsprejeli, nego so bili Plenerja. Posebno dunajska „N. Fr. Pr.“ je nanje izlivala ves srd. „Dziennik Poljski“ zaradi tega kaj osorno odgovarja nemškim liberalcem, ki ne znajo ločiti politike od gostoljubnosti. Ta list pravi, da Poljaki za zvezo z liberalci, ki so nasledniki nekdanjih ponemčevalcev, nimajo odkritosrčnih simpatij. Zvezali so se z njimi, ker so razmere tako zvezo zahtevale. Zaradi tega pa še Poljaki nikakor ne mislijo pozabiti svojih prejšnjih zaveznikov. Lahko je umljivo, da marsikaj veže poljsko plemstvo s konservativnim grofom Schönbornom. Koaliciji to ne more škodovati, ker je grof Schönborn tudi član koalicijske vlade. Iz besed tega poljskega lista je razvidno, da Poljaki nikakor še ne mislijo na poljskonemško liberalno večino brez Poljakov. Ako so liberalci na to računali, delali so račun brez krčmarja.

Nemčija. Nemški časopisi se posebno mnogo pečajo z nekim govorom nemškega cesarja v Kraljevu. Cesar je v tem govoru se posebno obračal proti tistim konservativnim plemenitašem, kateri hočejo zaradi gospodarske politike njemu delati opozicijo. Opozicija plemenitašev proti kralju je označil za nestvor, plemenitaši dobivajo baš od krone svojo veljavo, in so jo torej dolžni varovati. Na to je pa cesar razne stranke brez razlike pozivljaj, da naj se združijo proti tistim življem, ki hočejo prekučiti sedanji družbeni red. Protestantski konservativci s cesarjevim govorom niso posebno zadovoljni, ali te nezadovoljnosti se ne upajo prav pokazati. Le na to opozarjajo, da plemstvu gre za obstanek. Če njega posestva ne bodo donasala in bode obubožalo, tudi krone podpirati ne bode moglo.

Državni podtajnik, ki ne zna brati, to je gotovo kaj redkega. Tacega moža imajo v Italiji. Vsaj zaradi tega so ga izbrisali iz zapisnika volilcev. Italijanska zbornica je sklenila, da se imajo pregledati vsi zapisniki volilcev, da se odstranijo vsi tisti, ki nimajo volilne pravice. Namen tega zakona je pa pred vsem ta, da se iz zapisnikov volilcev odstranijo radikalci, da ne pride več kak De Felice, Imbriani ali pa Calajanni v zbornico. Po novih določbah mora dokumentarično dokazati, da zna pisati, čitati in računati, kedor hoče biti volilec. Če tega ne more dokazati, se pa mora podvreči izpitu pri pretorju, ali pa zgubi volilno pravico. Pri tem se pa dogajajo čudne reči. Na Beneškem je neka komisija izbrisala iz volilnega zapisnika državnega podtajnika v finančnem ministerstvu Petra Bertolinija, večletnega državnega poslanca, ker ni našla spričeval, da ima zahtevane elementarne znanosti. Sedaj bode ta mož moral pisati v Benetke, da mu šola, v katero je hodil, pošlje novo spričevalo, ker najbrž ljudskošolskih spričeval več nima, ali bode pa moral delati izpit, če neče zgubiti volilne pravice. Jednaka preti senatorju Seanu, in mnogim poslancem. Več inženjerjev, profesorjev, zdravnikov in duhovnikov se je že izbrisalo izmej volilcev. V Aggiusu na Sardinskem je od 360 volilcev jih ostalo le 13, v Ortneru je ostalo ravno toliko volilcev, da sestavijo občinski svet, v Gadeniju pa ni družega volilca več, kakor člani pregledovalne komisije. Mnogo izobraženih mož bode faktično zgubilo volilno pravico, ker ne bodo marali delati izpita. V Milanu, ki ima že blizu pol milijona ljudij, se je oglasilo za izpit jih samo 50. Še manj se jih bode seveda oglasilo na deželi. Za pretorje je to sreča, ker sicer bi imeli z izpraševanjem preveč dela. Pregledovalne komisije pa postopajo seveda tudi pristanski, ker gre v prvi vrsti le za to, da se vladi zagotovi večina. Katoliška stranka ne bode imela škode, ako bode količkaj pozorna, ker se iz zapisnikov volilcev izločijo pred vsem razni radikalni in socijalistični elementi, ki so se bili uvrstili mej volilce le zaradi tega, ker so jih liberalne vlade za proticerkveno politiko potrebovale.

Slovstvo.

Commentarius in evangelium sancti Joannis. O ti nedavno izišli znanstveni knjigi našega mil. prošta dr. L. Klofutarja je prinesel „Časopis katol. duhovenstva“ v svoji 7. št. l. 1894 jako pohvalno oceno, iz katere omenjamo nekaj stavkov: „Vse prednosti in izborne lastnosti, po katerih se odlikujejo drugi Klofutarjevi komentarji, dičijo tudi

ta. Da, tu se javljajo še v večjem svetlu, ker je evangelij sv. Janeza, kakor je znano, najtežji. Res je videti, da je pisala ta komentar roka moža, ki se je 40 let pečal z razlaganjem N. zakona.

Klofutarjev komentar stoji popolnoma na najnovejšem stališču in se ozira na vsa važnejša dela tičoč se te stvari. Kakor pri drugih komentarjih je tudi tu služil za temelj vulgatni in grški tekst. Pisan je v pravilni latinščini, v jasnem, obsežnem in lahko razumljivem slogu. Tedaj bode v polni meri ustrezal ne samo bogoslovcem, marveč tudi duhovnikom.“ — Po kratkem opisu, kako je vreden, pristavlja oceno: „dasi je ta celi komentar vse hvale vreden, vendar se pa nekateri oddelki s svojo temeljitostjo posebno priporočajo. To velja pred vsem o razlagi prologa, o razpravi „de Fratribus Christi“ o razlagi prepomenljivega čistega in krasnega 9. poglavja, kakor tudi o traktatih „de Maria Magdalena“, „de coena Domini“ in o čelem oddelku „de passione Christi“.

Posebnega priporočila to temeljito delo ne potrebuje, nam se samo najboljšje priporoča. G. pisatelj si je priredil to drugo izdajo k svojemu dubovniškemu abrahamovanju, ki je je vlani slavil, priredil najlepši dar.“ Oceno je opisal univ. prof. dr. Jos. Tumpach.

Die österreichischen Rinder-Racen. Herausgegeben vom k. k. Ackerbau-Ministerium fünfter Band. Rinder der Karst und Küstenländer. Von Franz S. Povše, Ackerbauschul Director a. d. zweites Heft. Görz, Istrien und Triest. Mit zwei Karten. Wien, Verlag von Wilhelm Frick, k. und k. Hofbuch-Handlung. — S tem naslovom je izpod strokovnjakega peresa našega poslanca g. Fr. Povšeta te dni izšla 137 stranih broječa knjiga, na katero opozarjamo svoje bravce. Obširnejšo oceno priobčimo kasneje.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna IX. velika skupščina

dné 7. avgusta 1894 leta v Novem Mestu.

(Dalje).

IV. Ob pol dvanajsti uri se je pričela glavna skupščina v krasno nakičeni dvorani lepega novomeškega »Narodnega doma«. Na odru, kjer so bili pripravljeni sedeži za društvene upravitelje, bila je podoba presvitlega cesarja, obdana z dekoracijami in raznimi cveticami ter rastlinami. Dvorana je bila prenapolnjena odličnega občinstva; odličnega pravimo: ker kedor se udeležuje tako od daleč prišedši naših velikih skupščin, ta vé, kaj hoče. In tacega najizbranejšega slovenskega občinstva se je polnila velika dvorana. Posebno mnogoštevilno pa so skupščino počastile dame in prečastita duhovščina. To oboje pa nam je narodno-zgodovinskega pomena.

Prvomestnik Tomo Zupan, z živahnimi živoklici pozdravljen, otvori skupščino nekako takole: Slavna IX. velika skupščina!

Prisrčno pozdravljeni, častiti skupščinarji, ki ste se zbrali k IX. redni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda.

V velikih skupščinah smo do sedaj zborovali v središču Slovenskega, v Ljubljani, na Primorskem, na Štajarskem, po Gorenjskem in Notranjskem. Danes je veliko skupščino preprijazno sprejela Dolenjska v svoji centrali.

Tu bodete čuli tajnikovo, blagajnikovo in nadzorništva poročilo o preteklem upravnem letu. Sodili bodete iz teh poročil, ali je v VIII. družbinem letu slovensko občinstvo za našo družbo storilo preveč, dosti ali premalo.

Sodili bodete pa tudi ali je vodstvo zbirajoč se v sejah ali pa poslujoč s svojimi podružnicami storilo svoje dolžnosti.

Ob sodbi glede vodstva naj Vam bode, prosim, to pred očmi, da se nam leto za letom delo zmnožuje in da bi družbinim poslom za Primorsko, Kranjsko, Koroško in Štajersko komaj več mogla zadostovati ena oseba, ki bi nikakega družega posla ne imela.

Mi vsi, pri vodstvu delujoči, pa smo v svojih stanovskih dolžnostih z delom preobloženi. In tako ogromno delo vrše udje glavnega vodstva brezplačno, akopram bi jim glasom glavnih pravil to ne bi bila naloga.

Konečno Vam — in sicer, kakor dobro veste, ne prvokrat pri veliki skupščini naše družbe — izjavljam, da so vsi udje družbinega vodstva koj od začetka družbe pa do danes bili in so vsak

trenutek v načelnih družbinih vprašanjih onih nazorov; vsi udje glavnega vodstva se zavedajo v popolni jedinstvi svojih važnih družbinih dolžnosti; vsi smo stali v preteklosti in bodemo stali v prihodnosti kot skala neomahljivo za sv. vero, za viteškega cesarja Frana Josipa, za ljubljeno slovensko domovino.

Po uleglem se burnem in dolgotrajnem odobravanju predstavi prvomestnik vladnega zastopnika okrajnega glavarja Otona viteza Vestenecka, konstatuje velike skupščine sklepčnost po zahtevi § 15 glavnih družbinih pravil ter pozove glavnega tajnika župnika Antona Žlogarja, da prebere, temu v svedok, zglasila in navzoče delegate pri IX. veliki skupščini.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. septembra.

(Osnovni shod Leonove družbe v Celju.) Poročali smo že, da se je prav slovesno vršil osnovni shod Leonove družbe v Celju. Tej družbi namen je gojiti v vseh strokah znanost na podlagi krščanskih načel, vzlasti modroslovje in sociologijo v smislu navodil Leona XIII. — Da se pa ti nameni tem vspešneje izvršujejo, skrbeti je Leonovi družbi za vzgojo vednostno temeljito izobraženih akademikov, na kar bo obračala posebno svojo pozornost. — To je namen novi Leonovi družbi, katere pravila se sedaj izroče vladi v potrdilo. — Kaj da je iz te družbe napravila nemško-liberalna domišljija, to nam kaže celjska „Deutsche Wacht“ in dunajska „N. Fr. Presse“, ki poročata o tem shodu. „Deutsche Wacht“ se vzlasti spodtika nad dr. Srncem, ki se je tudi udeležil shoda in porablja tudi to priliko, da neti sovražstvo med strankami v Sloveniji; zlobnejša pa je dunajska židinja, ki shodu očita politične tendence. Vzlasti bedasto je, kar piše glede posvetovanj. Trdi namreč, da so se zborovalci posvetovali, kako izločiti lavantinsko vladikovino iz solnograške metropolije ter jo združiti z goriško. Da si seveda o tem ni nihče črnil besede, širi se vendar ta novica iz lista v list in zato smo smatrali kot svojo dolžnost, da zavrnamo to nesmisel kot popolno izmišljeno.

(Duhovnih vaj za učitelje) katere so se pričele včeraj ob 6. uri zvečer tu v bogoslovskem sementišču v Ljubljani, udeležuje se 36 gg. učiteljev.

(Dar za zavetišče.) Blag. gospod Ivan Perdan, predsednik trgovske in obrtne zbornice, podaril je društvu za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani svoto 100 glđ. kot ustanovnino. Iskrena hvala! Vivat sequens!

(Ganglova „Maria in stellis.“) Naprošeni smo opozoriti, da je čisti dohodek razstave Ganglovega reliefa določen za podporo ubožnim učencem tukajšnje c. kr. strokovne šole. Znižana vstopnina 10 kr. velja tudi za vojake niže od narednika.

(Umrla) je v Ljubljani po kratki boleznii gospa Alojzija Petruzzi, udova slovečega nekdanjega profesorja v Ljubljani. Naj v miru počiva!

(Pri občinski volitvi v Kostanjevici) je bil županom izvoljen Otmar Sever, svetovalci pa J. Globočnik z Dobrave, Fr. Košak, Jernej Škerjanec, L. Bučar in J. Kuntarič iz Kostanjevice, M. Colarič iz Slinovca, M. Zalokar iz Zaboršta, Fr. Jordan iz Malene in J. Colarič iz Orehovice.

(Oseba vest.) Mesto stavbenega pristava pri drž. stavbenem uradu za Kranjsko je dobil upokojeni nižjeavstrijski stavbeni pristav V. Hütner.

(„Primorskega lista“) 16. številka je izšla zadnja v Trstu. Naslednja se tiska v Gorici. List se bo tiskal v Hilarijanski tiskarni. Vredništvo in upravnništvo mu bo na Travniku št. 13, I. nadstropje. Bivši vrednik preč. g. J. Slavec, duhovni pomočnik pri sv. Antonu starem, se srčno zahvaljuje sodelavnikom ter jih uljudno prosi, da ostanejo zvesti dopisovalci. Opozarja, da list se zove „Primorski list“ in ne „Primorec“, ki izhaja v Gorici kot priloga „Soči“, da treba tedaj nasloviti vse pošiljateljce na „Primorski list“ v Gorici na Travniku št. 13, I. nadstropje. Odslej bo v Gorici pet političnih listov. Pa reci kdo, da Gorica ni složna, da ni požrtvovalna, da narod na Goriškem ne čita!

(V Avčah) nad Kanalom blagoslovili so 26. avgusta z veliko slovesnostjo nove orglje.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 15. julija do 15. avgusta t. l. darovali: Sl. družba sv. Mohorja v Celovci zelo velik zaboj raznih svojih knjig; vč. g. Fran Tavčar, kurat pri sv. Joštu nad Kranjem, veliko zbirko knjig družbe sv. Mohorja, Matice in drugih; g. župan v Kaplji Vasi Andrej Mejač tako

mногоštevilno zbirko knjig družbe sv. Mohorja, kot do sedaj še nobeden pošiljatelj. Hvaležno smo prejeli od domoljubnih slovenskih in hrvatskih gospodov abiturijentev 292 kron, kot čisti prebitek ljubljanske njihove letošnje veselice. Vedno gubična šentjakobska trnovska naša ženska podružnica, nam je v poslavljenje naše IX. velike skupščine v Novem Mestu donesla 100 gld. „sv. Ciril Metodovega daru“. Pokojno gospo Marijo Murnikovo pa je vpisal z darom 100 gld. soprog c. kr. svetnik ob veliki skupščini v Novem Mestu med družbine pokrovitelje. Mir njeni veliki bogo- in rodoljubni duši! Isto tako so povodom velike skupščine v Novem Mestu postali pokrovitelji s prispevkom 100 gld.: Gospa Ivana Vodnikova, soproga hišnega posestnika in kamenoseka v Ljubljani, g. Frančišek Mally, tovarnar v Ljubljani in g. Elija Predovič, veletržec v Ljubljani. Dalje so družbi darovali vrli č. gg. mariborski bogoslovci po č. gosp. Martinu Pirtovšku 63 gld. 7 kr. kot podporo družbi za l. 1894; I. Belokranjska ženska podružnica v Črnomlju po blagajničarici g. Olgi Haring-ovi 65 gld. 66 kr. kot čisti dohodek naši družbi v korist prirejene veselice; podružnica za Mokronog in okolico 36 gld. 25 kr. večinoma veselilnih dohodkov; č. g. Josip Vodošek, bogoslovec pri sv. Lovrencu na Dravskem polju, 16 gld. nabranih na primiciji č. g. L. Šlambergarja na Hajdini; rajni g. Ivan Kukovic, posestnik v St. Juriju na Stajarskem, v oporoki voljenih 10 gld.; g. Vekoslav Ravnikar 7 gld. 33 kr., ki so jih nabrale narodne dame v Cerknem o petindvajsetletnici tamošnje čitalnice; ženitvanjski svatje pri darovanju za družbo sv. Cirila in Metoda o priliki narodne poroke 3 gld. 75 kr.; g. Dragotin Pavlinac 3 gld. 10 kr., ki so jih darovali slovenski porotniki v Lemeževi gostilni v Celju; g. Andrej Rakušček v Košči 3 gld. nabrane v priliki novoizvoljenega slovenskega občinskega odbora v Drežnici pri Kobaridu in vč. g. Alojzij Kummer, župnik v Retečah 1 gld. Vsako leto nam one mesece po veliki skupščini dohaja sorazmerno največ darov. Tudi letos se tega nadajamo. Zato zahvaljujoč se današnjim požrtvovalnim darovalcem kličemo: Živeli nasledniki!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(V deželno bolnico) v Ljubljani so meseca avgusta sprejeli 216 moških in 138 ženskih bolnikov, vseh skupaj je bilo 587 bolnikov. Od teh jih je bilo ozdravljenih 186, boljših 87, premeščenih 19, kot neozdravljivih izpuščenih 22, umrlo jih je 26. — V Kandiji pri Novem Mestu so usmiljeni bratje v avgustu sprejeli 36 moških bolnikov, vseh je bilo 62. Od teh je bilo ozdravljenih 26, boljših 11, kot neozdravljiv je bil 1 jeden je umrl.

(Premovanje konj.) Dne 5. t. m. bilo je premovanje konj v Kamniku. V razsodišču bili so ritmojster Beutler pl. Heldenstern, podpredsednik kmetijske družbe Seunig in deželni poslanec Lenarčič. Premije so dobili: A. Za kobile z žrebeti: Matija Mušič iz Trzinca 35 gld., Andrej Mejač iz Kaplevasi 20 gld., Jakob Skok s Pristave, Valentin Benkovič iz Novega trga in Janez Čebul iz Potoka po 15 gld., Alojzij Nemec iz Domžal in Miha Zmrzlikar iz Kosez srebrni svetinji; B. za mlade breje kobile: Janez Sršen iz Suhega dola 25 gld., Janez Urh iz Vopovlja 20 gld., Franc Spruk iz Tinca 15 gld., Franc Bohinc iz Zaloga in Jakob Skok s Pristave srebrni svetinji; C. za jedno- in dveletne žrebce: Anton Ovčak iz Repen in Simon Rotar z Globokega 10 gld., Anton Plahuta iz Lahovč, Miha Zmrzlikar iz Kosez in Jernej Slapnik iz Tuhinja srebrne svetinje. — Dne 6. t. m. je pa bilo premovanje na Vrhniki. Razsojevalci so bili tudi gori imenovani gospodje. Premije so dobili: A. Za kobile z žrebeti: Janez Artač iz Notranje Gorice, c. kr. kmet, družba iz Ljubljane, Janez Kanc iz Podsmreke, Fr. Košak z Grosupljega, Mat. Zidan z Zadvora, Fran Majdič iz Logateca, Jera Pezdir z Brezovca, Fran Oven iz Podsmreke; B. za mlade breje kobile: Jernej Jeraj iz Sinjgorice, Janez Majaron iz Borovnice, Andrej Marinko iz Vnanje Gorice, Andrej Remšgar z Brezovca, Franc Marinko iz Stranske vasi; C. za jedno- in dveletne žrebce: Janez Gregorin iz Dragomera, Franc Remšgar iz Loga, Matija Klemen iz Vnanje Gorice, Martin Pirc iz Matene, Janez Oblak z Vrhnike.

(Kontrolni shod) c. kr. deželnih brambovcv in nadomestnih brambovcv bode letos v Ljubljani dne 1. oktobra ob 9. uri predpoludne v novi brambovski vojašnici. K temu shodu priti je vsem v Ljubljani bivajočim brambovcem in brambovskim nadomestnikom, ki niso letos niti kot novinci vzurjeni niti k

orožnim vajam poklicani bili. — Nakuadni kontr. shod bode dne 20. novembra t. l. ob 9. uri predpoludne tudi v imenovani vojašnici.

(Ne marajo ga — tudi oni ne!) Pišejo nam iz Trsta: Vaš cenjeni list prinesel je vest, da je bivši pazinski glavar, Schwarz, izjavil, da bode kandidoval pri državnozborskih volitvah isterskih. Isti nam dal je po tržaškem „Il piccolo della Sera“ svetu naznaniti svojo kandidaturo v formi nekega pogovora, ki ga je menda imel neki državni poslanec s „Piccolovim“ sotrudnikom. Glavno glasilo isterskih Italijanov „L'Istria“, ki izhaja v Poreču, komentirala je dotični „Piccolov“ članek ter se izjavila nasprotna tej kandidaturi, kajti ne zadostuje imeti zaslug samo za jeden važen politični okraj — ako se želi v državni zbor priti. Kakor se vidi, gospodje Italijani v Istri ne marajo več za svojega viteza, ker jim ne more več pomagati. Sedaj naj premišluje v Trstu, kako je nevhvaležen svet! „Ja, der Mohr hat seine Schuldigkeit gethan — er kann gehen“, gospod vitez!

(Če ni prepoznal) Čital sem — tako piše nekdo iz Istre — v nekem italijanskem časopisu priporočilo italijanskim mladeničem, ki se posvečujejo cerkvi, naj se priučujejo hrvaškega jezika ali ne čistemu jeziku, temveč le narečju, da bodo mogli v slučaju potrebe s kmeti občevati. Temu nasvetu je bil povod slučaj, da v nekem isterskem mestu, kjer je bilo šest duhovnikov, nijeden ni mogel z Bogom spraviti umirajočega kmeta v hrvaškem jeziku, ampak so morali poklicati iz bližnje vasi hrvaščine zmožnega duhovnika. Ta časopis, ki je ob enem najradikalnejši mej vsemi italijanskimi in urejevan po hrvaškem renegatu iz Lošinja, gotovo ima temeljite vzroke kaj takega priporočati. Sicer to priporočilo podkrepljuje tudi s tem, da ako se italijanski odgojeni duhovni priuče hrvaškemu narečju, da ne bode potreba iskati duhovnov zunaj dežele in nameščati takih, ki govoré čist književni hrvaški jezik, kajti poslednji so za ta časopis le jedino agitatorji in „mercatori“ hrvaški, ki ščuvajo kmeta proti italijanski gospodi. — Kakor se vidi, pričele so se tudi nasprotnikom oči odpirati — no na vsak način — prepozno!

(Amerika za papeža.) Iz Londona se poroča, da je vlada severoameriških držav ponudila sv. Stolu jedno največjih ladij, na kateri se bodo pripeljali nazaj vsi predmeti, katere je sv. Oče poslal na razstavo v Chicagu.

(Katoliška cerkev in socializem). Liberalni listi po kolonjskem katoliškem shodu sami priznavajo, da je katoliška stranka na Nemškem jedina, katera se zamore meriti s socialno demokracijo. Po katoliških pokrajinah imajo socialisti najmanj privrženecv. Katoliško nemško društvo ima že blizu milijon udov. Jeden izmed govornikov na shodu je rekel, da se mora to število v kratkem podvojiti.

Društva.

(Slov. katoliško delavsko društvo.) V nedeljo dne 9. t. m. je govoril v društvu g. dr. J. Debevec o znani protiverski frazi: Vera je postranska reč, je privatna reč, ter dokazoval z raznimi razlogi, da vera je in bo glavna reč, javna reč, in da liberalizem laže, rabéč ono frazo, ker, ako bi mu bila vera privatna reč, ne bi je preganjal na vse načine. Izpregovoril je konečno tudi še č. g. dr. Krek nekaj besedij, zelo primernih prazniku presv. Imena Marijinega. Primerjal je namreč vse požirajoči kapital naših dnij nekdanjim Turkom, pustošečim naše lepe kraje. Takrat je Marija pomagala, da ni postala Avstrija turška pokrajina in da ni izginila odtod sv. kat. vera, tudi danes ni druge pomoči iz socialne propasti, v katero se bode neogibno pogreznil vsi delavski stanovi, kakor pri Bogu, v upanju v Marijo. Naj se tudi očita, da se društvnikom predava krščanski nauk, — resnica je, da vsa društva, vsi še tako za blagor delavcev vneti možje ne bodo mogli pomagati, ako ne poseže vmes Bog in — Marija. Zato naj nas to vnočje potrdi v sklepu, da bodi društvena pokroviteljica — Marija.

(Prostovoljno gasilno društvo v Dolnem Logatecu) priredilo je preteklo soboto v prostorih M. Petriča, tombolo in veselico z godbo in petjem, katere čisti dohodek znaša 190 gld. in se bode porabil za napravo gasilnega orodja in potrebnih poprav.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda Zatičina-Višnjogora in St. Vid) izreka iskreno zahvalo za sodelovanje pri veselici dne 2. septembra 1894 pred. g. A. Koblarju, deželnemu arhivarju v Ljubljani, posebno za njegov krasen slavnosten govor, sl. slovenskemu kolesarskemu društvu v Ljubljani za obilno udeležbo, gorenjskemu društvu za lepo deklamacijo, sl. četverospevu „Ilirija“ v Ljubljani za prekrasno petje, vsem zastopni-

kom podružnic sv. Cirila in Metoda, med njimi St. Jakobsko-Trnovske in St. Peterske, posebno pa g. učitelju Franu Kovaču v Zatičini kot vodji pevskega zboru za njegov neumoren trud in časten uspeh in vsem gg. pevcem in pevkam zatiškim.

Telegrami.

Cesar v Levovu.

Levov, 10. septembra. Danes je bila vojaška parada, katere so udeležili 3 pešpolki, 3 topničarski polki, štiri baterije, 1 konjiška in 1 voznjiška divizija in 2 stotniji deželnih brambovcv. Cesar je izrekel svojo zadovoljnost poveljniku princu Windischgrätzu z izvežbanostjo vojakov. Pri paradi so bili tudi nadvojvodinja Blanca, princezinja Alice Burbonska, ministerski predsednik, knez Windischgrätz, namestnik Badeni, in veliko ljudij, ki so cesarja navdušeno pozdravljali.

Levov, 11. septembra. Cesar je vsprejel popoludne ruskega konzula v Levovu v avdijenciji. Ministerski predsednik je pa cesarju predstavil načelnike raznih uradov.

Levov, 11. septembra. Nadvojvodo Karol Ludovik, nadvojvodinja Marija Terezija in nadvojvoda Franc Ferdinand d'Este pridejo semkaj dne 17. t. m.

Levov, 11. decembra. Cesar je dopoldne obiskal novo sodniško palačo. Na nagovor predsednika višjemu deželnemu sodišču, Simonovicza, je odgovoril, da je prepričan, gališki sodniški stan bode tudi v bodoče kos svoji nalogi. Potem je bil cesar pri otvoritvi novega židovskega sirotišča, kjer so ga vsprejeli nadvojvoda Leopold Salvator, ministri Windischgrätz, Falkenhayn in Jaworski; mnogobrojno občinstvo ga je pa naudušeno pozdravljalo. Zapustil je sirotišče, ko je je dobro ogledal. Opetovalno je izrekel svoje najpopolnejše zadovoljstvo.

Dunaj, 10. septembra. Poslednje tri dni je v Črnovicah jeden zbolel in 1 umrl za kolero, v 7 bukovinskih okrajih jih je 26 zbolelo in 21 umrlo, v Levovu jih je 8 zbolelo in 4 umrli, v Krakovem 8 zbolelo in 5 umrlo in v 24 političnih galiških okrajih 490 zbolelo in 283 umrlo.

Dunaj, 11. septembra. Pojuternjem odputuje v Budimpešto vojni minister Kriegshammer, da se bode udeležil delegacijskih razprav. Mej ministrovo odsotnostjo vodi ministerske posle sekcijski načelnik feldcajgmajster Merkl.

Dunaj, 11. septembra. Višjemu davčnemu nadzorniku Tratniku v Ljubljani se je povodom umirovljenja podelil naslov finančnega svetnika.

Dunaj, 11. septembra. Prva seja avstrijske delegacije bode dne 14. septembra ob 1 uri opoldne v veliki dvorani „Grand Hotel“ v Budimpešti.

Dunaj, 11. septembra. Vseučilišni profesor in član gospodske zbornice Adolf Exner je umrl za mrtvoudom.

Praga, 11. septembra. Cesar je dal izreči priznanje občini Landskron za izredno lep vsprejem. Z zadovoljstvom se je prepričal o mirnem tekmovanju obeh narodnostij.

Inomost, 10. septembra. Tukaj zboruje kongres za mejnarodno zemeljsko merjenje. Na čast članom kongresa je bila pri namestniku soareja, katere so se udeležili nadvojvodi Ferdinand in Karol, člani kongresa, razni civilni in vojaški dostojanstveniki.

Trident, 11. septembra. Cesaričinjadvova Štefanija je včeraj semkaj prišla in danes odpotovala dalje v Benetke.

Budimpešta, 10. septembra. Včeraj se je zaključil higijenični in demografični kongres. Prihodni kongres bode v Madridu.

Peterburg, 11. septembra. Tovorni vlak, ki je od tod v soboto odšel v Moskvo, je skočil s tira. Lokomotiva se je pod železniškim našipom globoko vdrla v zemljo, 18 vagonov je poškodovanih, jedna oseba ubita in 3 ranjene. Sodi se, da je iz hudobije nekdo poškodoval železnico.

Pariz, 11. septembra. Mej žrtvami pri železniški nesreči pri Apillyju ni nobenega Avstrijca in nobenega Ogra.

Pariz, 10. septembra. V ilovnati jami predmestja Malakov je bila plinova eksplozija, jeden delavec je mrtev, štirje ranjeni.

Berlin, 11. septembra. V Opatiji je ruski finančni minister Witte imel pogovor z jednim urednikom berlinskega „Börsen Couriera“. Izrekel se je, da je ruska politika politika absolutnega miru. Car hoče mir z vsem svetom in za ves svet. Nikakor se ne sme misliti, da bi Rusija samo Franciji na ljubo rušila mir ali rušenje miru prouzročala. Če bi Francozi začeli vojsko ali jo prouzročili, ne bode Rusija na njih strani. Minister obžaluje, da se oboroženje nadaljuje, če tudi najmočnejši vladarji, ruski, nemški in avstrijski žele miru. Kakšna sreča bi bila za deželo, da se prištedi polovico vojaških stroškov. Minister želi prejšnjega gospodarskega prijateljstva z Nemčijo. Gledati mu je na vredenje valute, pred vsem, da rubelj dobi stalnejo veljavo.

Rim, 11. septembra. „Osservatore Romano“ priobčuje noto, ki naglašja verski značaj naredeb glede potrditve beneškega patrijarha in imenovanja katoliškega prefekta za italijanske kolonije v Afriki.

Neapolj, 11. septembra. V Neapolju se je odkrila spominska ploča v spomin, da je kralj ob koleri bil obiskal to mesto. Crispi je imel govor, v katerem je naglašal, da je potrebno, da državna in verska avtoriteta složno postopata, da pripeljeta narod na pot pravice in ljubezni. V boju proti hudobni sekci z zastavo: „Nobenega Boga, nobenega glavarja!“ moramo mi zapisati na zastavo: „Z Bogom in kraljem za domovino!“ (Navdušeno odobravanje).

Madrid, 11. septembra. Provincijalne volitve so se mirno izvršile. Dosedaj je znano že toliko volilnih izidov, da se ve, da je vlada zmage gotova.

Shanghai, 10. septembra. Kitajci v severni Koreji trpe pomanjkanje, ter so jih Japonci obkolili. Pobijajo že vojaške konje, da jih jedo. Vsi tujei v japonskih ladijedelnih so se odpustili, ker Japonci hočejo prikriti velika poškodovanja pri svojih ladijah. Kakor se govori, pojde japonski cesar z jednim ministrom na kraj, kjer se vkreajo čete, ki se imajo odposlati na bojišče.

Umrli so:

9. septembra. Alojzij Slovša, mesarjev sin, 4 mesece, Hradeckega Vas 26, števni katar.

V bolnišnici:

8. septembra. Anton Drobnič, delavec, 19 let, legar.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razlomna v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	736 0	5 0	brezv.	megla	
10. u. pop.	736 8	15 0	sl. szap.	del. jasno	0 00
9. u. sveč.	738 6	9 8	sl. zapad	oblačno	

Srednja temperatura 10.3°, za 4.5° pod normalom.

Zahvala.

475 1

Povodom prebriske izgube naše nepozabne, v Gospodu počivajoče matere, oziroma stare matere, tašče, sestre in tete, gospé

Ane Nolli

izrekamo tužnega srca najtoplejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem, kateri so nam z mnogobrojnimi dokazi tešilnega sočutja olajšali globoko bol. Posebno pa se še zahvaljujemo vsem darovateljem krasnih vencev, slav. pevskemu društvu »Slavcu« za gniljivo petje, visokočastili duhovščini, slavni »katoliški družbi« za spremstvo z zastavo, kakor sploh vsem onim, kateri so v tolikem številu blagi pokojnici izkazali poslednjo čast, spremivši jo na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, dne 11. septembra 1894.

Žalujoči ostali.

Dva dečka ali dve deklici

se vsprejmeta v zračno, prijazno stanovanje, z dobro hrano in pod vestnim nadzorstvom pri priletni izobraženi gospoj.

444 3-3

Natančneje se izve v upravnistvu „Slovenca“.

V zavodu č. šolskih sester v Mariboru

osnujejo se letos t. j. za l. 1894/95 vsi štiri tečaji učiteljstva. Poleg učiteljstva je tudi pripravljani tečaj za učenke, katere žele na leto sprejete biti v prvi tečaj učiteljstva.

Z učiteljstvom je združena **Grazredna ljudska šola-vadnica** — Gojenke ljudske šole in preparandije se vzprejmejo na stanovanje in hrano. Celi zavod priporočamo slavnemu občinstvu.

Predstojništvo šol. sester.

V zalogi podpisanca je izšla pred kratkim knjižica:

Stariši, podpirajte šolo!

Nekoliko besedij v skupnem vzgojnem delovanju domače hiše in šole.

Druha po vsem predelana, popravljena in pomnožena izdaja.

To delce, o katerem se je ocena vseh slov. listov, ki so jo knjižno omenjali, prav pohvalno izrazil, ima namen, pospeševati in utrjevati med domačo hišo in šolo za vzgojo naše mladine toli potrebno složnost in sporazumljenost. Blaga namenba, kateri služi rečena knjižica, nagnila je že l. 1889 (ko je izšla prva izdaja) več okrajnih šolskih svetov, da so delce priporočili v nakup njim podredjenim krajnim šolskim oblastvom.

Opozarjamo na omenjeno brošurico slovenske stariše, sl. krajeve šolske svete ter sploh vse prijatelje šole in narodne omike.

Delce se naroča pri pisatelju v Središču ter pri vseh večjih knjigotrcih po Slovenskem.

Cena: 1 komad 12 kr., 25 istisov 2 gld. 75 kr., 50 izvodov 5 gld. in 100 izvodov 9 gld.

Na željo se pošlje knjižica tudi na ogled.

Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

438 5-3

Anton Kosi,

učitelj v Središču. (P. Polstrau, Steierm.)

Najsigurnejše in najboljše

nalaganje glavnice

je v

4% zastavnih pismih gališkega zemliško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo

več nego 4odstotno obrestovanje

ter so

pupilarno varna, davka in fatiranja prosta, sposobna za kavcije,

sosebno za vlaganje častniških ženitvenih kavcij; razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gld. zastavnih pisem osigurana z gld. 253/33 hipotekarne vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri

J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod

v Ljubljani. 295 28

Razprodaja!

150.000 litrov

le pristnega vina

dolenjskega, istrijanskega, tirolskega

in specialne vrste, kot zelenike, burgundca, teranca itd. za vsako ceno.

Naročila naravnost Paulinovi kranjski vinarni v Ljubljani, Slonove ulice 52, kjer se ta vina tudi na drobno točijo, ali na Frana Paulina, trgovca in cerkvenega ključarja v Šentrupertu pri Trebnjem.

469 5-3

Dohod v cirkus je popolnoma suh.

Streha cirkusova popolnoma drži vodo, in so predstave, naj bo de kakeršnokoli vreme.

Cirkus Henry

v Ljubljani, v začetku Lattermannovega drevoreda.

Danes v torek dne 11. septembra 1894

gala-predstava.

Jeu de Barre ali rop trakov, jako zanimiva jezdna igra, jezdijo ravnateljica gospa Henry, gospoda Ernesto in Honef. — Tableaux Hippologue z najbolje izvežbanih konj konjušnice ravnateljve. — Dalje nastop vseh angažovanih umetniških močij.

Drugi pot:

Amor v kuhinji.

Pol ure pred prestavo koncert, katerega izvaja domač orkester.

Jutri v sredo dne 12. septembra 1894

474 1

Velika predstava.

Dunajska borza.

Dne 11. septembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 „ 95 „
Avstrijska zlata renta 4%	124 „ 30 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97 „ 95 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 20 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	97 „ 15 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1021 „
Kreditne delnice, 160 gld.	370 „ 75 „
London vista	123 „ 85 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 „ 82 1/2 „
20 mark	12 „ 17 „
20 frank (napoleonor)	9 „ 87 „
Italijanski bankovci	44 „ 75 „
C. kr. cekini	5 „ 87 „

Dne 10. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 „ 25 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 „ 50 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	142 „ — „
Dunavske vravnave srečke 5%	127 „ 25 „
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 „ 25 „
Posojilo goriškega mesta	— „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	67 „ 40 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „ 50 „
Prioritetne obveznice državne železnice	222 „ — „
„ južne železnice 3%	158 „ — „
„ južne železnice 5%	128 „ 25 „
„ dolenjskih železnice 4%	98 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld. 40 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 „ — „
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	17 „ 75 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 75 „
Salmove srečke, 40 gld.	69 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	71 „ 50 „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	51 „ — „
Ljubljanske srečke	24 „ 50 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	171 „ — „
Akcije Ferdinandove železn. 1000 gl. st. v.	3290 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	489 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	114 „ — „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	75 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	87 „ 50 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	177 „ — „
Papirnih rubljev 100	134 „ — „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri tvebanjih, pri izrebanju najmanjše dobitke. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naložen glavnic.